

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **A. S.**, bývajúcej v Ž., zastúpenej JUDr. Romanom Hriadelom, advokátom v Žiline, Sad SNP 669/6, proti žalovanej **J. Š.**, bývajúcej v Ž., zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Mária Badová, s.r.o., so sídlom v Žiline, Vajanského 1/2765, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej **Slovenskej kancelárie poisťovateľov**, so sídlom v Bratislave, Trnavská cesta 82, IČO: 36 062 235, o náhradu škody, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp.zn. 16 C 127/2004, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo 7. marca 2013, sp.zn. 9 Co 35/2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanej náhradu trov dovolacieho konania 600,64 € na účet Advokátskej kancelárie JUDr. Mária Badová, s.r.o., so sídlom v Žiline, Vajanského 1/2765, IČO: 36 851 906, do troch dní.

Vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej nepriznáva právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Žilina rozsudkom (v poradí prvým) z 26. marca 2010, č.k. 16 C 127/2004-413 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni 5 808,94 € do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Vo vyhovujúcej časti vychádzal z ustanovenia § 420 ods. 1, § 444 Občianskeho zákonníka a § 2 ods. 1, § 4 ods. 1, § 6 vyhlášky č. 32/1965 Zb. účinnnej do 31. júla 2004 (ďalej len „vyhlášky“) a žalovanú zaviazal uhradiť žalobkyni 7,5-násobok základného bodového ohodnotenia (§ 7 ods. 3 vyhlášky), keď dôvody hodné osobitného zreteľa videl v neprimeranom sťažení spoločenského uplatnenia žalobkyne v živote a spoločnosti. Osobitne zamietol návrh v časti uplatneného úroku

z omeškania s odôvodnením, že rozhodovanie o zvýšení základnej náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia je špecifickým predmetom súdneho konania na základe právnej úvahy súdu a do omeškania s jeho zaplatením sa povinný môže dostať až po právoplatnosti príslušného rozhodnutia súdu. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 a § 150 O.s.p. pričom konšatoval, že v konaní boli čiastočne úspešné obidve strany a osobitný charakter sporu vedie k tomu, aby súd nevyhodnotil úspech v konaní aritmeticky, ale prednostne podľa rozhodnutia o základe sporu.

Krajský súd v Žiline, konajúci o odvolaniach oboch účastníčok konania, uznesením z 30. júna 2010, sp.zn. 9 Co 201/2010 odvolanie žalobkyne podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p. ako oneskorene podané odmietol. Vo výroku, ktorým súd prvého stupňa zaviazal žalovanú uhradiť žalobkyni sumu 5 808,94 €, ako aj vo výroku o náhrade trov konania, rozsudok prvostupňového súdu zrušil a v týchto častiach mu vec vrátil na ďalšie konanie. Vo výroku, ktorým bola žaloba vo zvyšku zamietnutá, ponechal rozsudok prvostupňového súdu nedotknutý. Rozhodnutie o odmietnutí odvolania žalobkyne odvolací súd odôvodnil tým, že právny zástupca prevzal rozsudok prvostupňového súdu dňa 2. apríla 2010, lehota na podanie odvolania mu teda začala plynúť nasledujúcim dňom, t.j. 3. apríla 2010 a uplynula dňa 19. apríla 2010 (posledný deň odvolacej lehoty) a keďže právny zástupca podal odvolanie osobne na súde dňa 21. apríla 2010, urobil tak po uplynutí zákonom stanovenej lehoty. Vo vyhovujúcej časti a v časti trov konania rozsudok súdu prvého stupňa zrušil z dôvodu, že odôvodnenie rozhodnutia prvostupňového súdu, i keď je obsahovo rozsiahle, je prakticky nezrozumiteľné a nie je z neho zrejmé, akým spôsobom súd ustálil predmet konania. V zamietajúcej časti zostal rozsudok prvostupňového súdu nedotknutý s prihliadnutím na to, že odvolanie žalobkyne proti tejto časti napadnutého rozhodnutia bolo ako oneskorene podané odmietnuté.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu, čo do výroku, ktorým bolo odvolanie žalobkyne odmietnuté a výroku o tom, že rozsudok prvostupňového súdu zostáva vo výroku, ktorým bola žaloba žalobkyne zamietnutá, nedotknutý, podala dovolanie žalobkyňa. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 21.marca 2012, sp.zn. 5 Cdo 214/2011 uznesenie Krajského súdu v Žiline z 30.júna 2010 sp.zn. 9 Co 201/2010 vo výroku, ktorým odvolanie žalobkyne odmietol, ako aj vo výroku o tom, že rozsudok prvostupňového súdu zostáva vo výroku, ktorým bola žaloba žalobkyne vo zvyšku zamietnutá, nedotknutý, zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie. Konšatoval, že odmietnutím odvolania

(ku ktorému došlo bez splnenia podmienok pre postup podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) bola žalobkyni znemožnená realizácia jej procesného oprávnenia domáhať sa vecného preskúmania rozhodnutia súdu včas podaným opravným prostriedkom. Dospel k záveru, že postupom odvolacieho súdu jej v danom prípade bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Krajský súd v Žiline po vrátení veci dovolacím súdom uznesením zo 14. júna 2012, sp.zn. 9 Co 161/2012 rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým bol návrh žalobkyne vo zvyšnej časti zamietnutý, zrušil a v tejto časti mu vec vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd nepovažoval odôvodnenie tejto časti napadnutého rozhodnutia okresného súdu za jasné, zrozumiteľné a presvedčivé. Argumentoval nedostatočným odôvodnením rozhodnutia prvostupňového súdu vo vzťahu k stanoveniu začiatku a konca plynutia premlčacej doby na uplatnenie nárokov žalobkyne.

Okresný súd Žilina rozsudkom (v poradí druhým) z 23. novembra 2012, č.k. 16 C 127/2004-541 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni 5 808,94 € do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol a vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Pri rozhodovaní vychádzal z ustanovenia § 420 ods. 1, § 444 Občianskeho zákonníka a § 2 ods. 1, § 4 ods. 1, § 6 vyhlášky č. 32/1965 Zb. a žalovanú zaviazal uhradiť žalobkyni 7,5-násobok základného bodového ohodnotenia vychádzajúc zároveň zo znaleckého posudku MUDr. H. z 10. júna 2006 (kde bolo sťaženie spoločenského uplatnenia obodované 400 bodmi a ktoré nahradilo pôvodné bodové ohodnotenie podľa posudku MUDr. O., voči ktorému by tá istá suma aritmeticky predstavovala 5-násobok). Prihliadol na tú skutočnosť, že v dôsledku dopravnej nehody došlo u žalobkyne k závažnému obmedzeniu v bežnom živote, keď je na čiastočnom invalidnom dôchodku. Aj keď nebola organizovanou športovkyňou ani poprednou umelkyňou, súd videl dôvody hodné osobitného zreteľa spočívajúce v tom, že predmetná nehoda zasiahla do schopnosti žalobkyne vykonávať doterajšiu prácu, ktorá ju živila, a do možnosti starať sa o domácnosť, čomu sa tiež popri práci venovala. Vykonávala prácu predavačky vyžadujúcu zapojenie sa do fyzickej práce spočívajúcej v nosení bremien a predmetná nehoda jej predpoklady vykonávať takúto prácu podstatne obmedzila. Fyzické úkony, najmä nosenie bremien, boli tiež nevyhnutné pri starostlivosti žalobkyne o domácnosť, čo tiež po nehode môže iba v obmedzenej miere. Na predmet tohto konania podľa názoru súdu nemá vplyv skutočnosť, že žalobkyňa sa svojou vôľou podieľala na dohode o skončení pracovného

pomeru po predmetnej nehode, ako vyplynulo zo správy od zamestnávateľa. Každopádne zmena života, ktorá u žalobkyne nastala, bola nepriaznivá a výrazná, aj keby v zamestnaní bola zostala. Na základe uvedeného súd uznal ako primerané zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 5 974, 91 € (180 000 Sk), od ktorej odpočítal zaplatené zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia nad rámec jeho základnej výšky pri uzatváraní zmluvy v trestnom konaní vo výške 165,97 € (5 000 Sk) a vo zvyšku žalobu zamietol. V zamietajúcej časti prihliadol na námietku premlčania vznesenú vedľajším účastníkom, keď konštatoval, že k premlčaniu došlo najneskôr dňom 10. júna 2008 (s prihliadnutím na vypracovanie nového bodového ohodnotenia MUDr. F. H. dňa 10. júna 2006). Konštatoval, že pokiaľ na návrh žalobkyne doručený súdu 23.marca 2009 súd uznesením pripustil zmenu návrhu 19. mája 2009, kde sa žalobkyňa domáhala uhradenia sumy 49 749,68 €, taký návrh bol podaný po uplynutí premlčacej lehoty. Súd dospel k záveru, že žalobkyňa sa domáhala titulom zaplata náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sumy 5 974,91 € (180 000 Sk) a len do tejto výšky bola námietka premlčania neúčinná. Ďalej uviedol, že žalobu v časti uplatneného úroku z omeškania zamietol, lebo rozhodovanie o zvýšení základnej náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia je špecifickým predmetom súdneho konania na základe právnej úvahy súdu a do omeškania s jeho zaplatením sa povinný môže dostať až po právoplatnosti príslušného rozhodnutia súdu. Pri rozhodovaní o trovách konania prvostupňový súd v súlade s § 142 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 150 O.s.p. nepriznal žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania, keďže v konaní boli čiastočne úspešné obidve strany. Vzhľadom na osobitný charakter sporu nehodnotil úspech v konaní aritmeticky, ale prednostne podľa rozhodnutia o základe sporu a v tomto prípade bola miera neúspechu žalobkyne výrazne prevažná.

Proti tomuto rozsudku podali odvolanie obidve účastníčky konania. Krajský súd v Žiline (v poradí tretím) rozsudkom zo 7. marca 2013, sp.zn. 9 Co 35/2013 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil. V celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými zisteniami, vyhodnotením rozhodujúcich skutočností, právnym posúdením veci a odôvodnením napadnutého rozhodnutia. Dospel k záveru, že súd prvého stupňa dostatočným a podrobným spôsobom zdôvodnil čiastočné premlčanie nároku a považoval za správne a primerané zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia nad rámec bodového ohodnotenia v znaleckom posudku (o 7,5-násobok). Odvolací súd za správne v súlade s § 150 O.s.p. považoval aj rozhodnutie súdu o trovách konania. Uviedol, že žalovaná síce mala v konaní pomerný úspech oproti úspechu žalobkyne, ale nemožno

ponechať bez povšimnutia dôvody hodné osobitného zreteľa spočívajúce v charaktere konania, kedy si žalobkyňa uplatňovala svoje nároky na náhradu škody z ublíženia na zdraví a posúdenie tejto otázky bolo výlučne v právomoci súdu, v čom videl i odvolací súd dôvody hodné osobitného zreteľa. Rozhodnutie o trovách odvolacieho konania odôvodnil § 142 ods. 1 O.s.p. s použitím ustanovenia § 224 ods. 1 O.s.p. a nepriznal žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov odvolacieho konania, pretože žiadny z účastníkov nemal v odvolacom konaní úspech.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa (ďalej aj „dovolatelka“). Navrhla, aby dovolací súd zmenil rozsudok odvolacieho súdu a žalobe vyhovel v celom rozsahu, alternatívne navrhla rozsudok odvolacieho súdu ako aj rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Prípustnosť svojho dovolania odôvodnila tým, „že v predmetnej veci bol už raz rozsudok okresného súdu zrušený a jednak bol rozsudok zrušený aj dovolacím súdom podľa § 237 písm. f/ O.s.p.“ a ustanovením § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. (konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci). Namietala, že súd prvého stupňa a odvolací súd neúplne zistili skutkový stav veci, pretože 1/ nevykonali navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, 2/ na základe vykonaných dôkazov dospeli k nesprávnym skutkovým zisteniam a 3/ ich rozhodnutia vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia. Tvrdila, že právne závery súdov oboch stupňov o ustálenosti zdravotného stavu žalobkyne k 10. júnu 2006 a začiatku plynutia premlčacej lehoty založených na znaleckom posudku vypracovanom dňa 10. júna 2006 MUDr. H. nemajú oporu v žiadnom dôkaze. Zdôraznila, že súd nevykonal ňou navrhnuté dôkazy (nevypočul znalcov a posudkových lekárov zo Sociálnej poisťovne) k otázke ustálenia jej zdravotného stavu a predložené listinné dôkazy (Lekársku správu – nález z 15. júna 2009) nebral do úvahy. Vyjadrila názor, že sa nemohla dozvedieť o ustálenosti svojho zdravotného stavu v deň vypracovania znaleckého posudku MUDr. H., keďže jej nebol v tento deň ešte doručený. Mala za to, že uplatnením nároku na súde došlo k prerušeniu plynutia premlčacej lehoty a výška odškodnenia podľa § 7 ods. 3 vyhlášky v tomto osobitnom prípade podľa § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemôže mať vplyv na premlčaciu dobu. Zdôraznila, že jej povinnosťou bolo len preukázanie vedomosti o škode a o tom, kto ju spôsobil. S poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu sp.zn. 3 Cdo 23/1996 (R 53/1997) uviedla, že rozhodnutie o uložení povinnosti zaplatiť zvýšené odškodnenie podľa § 7 ods. 3 vyhlášky je konštitutívnym rozhodnutím a preto sa nemôže

povinný dostať do omeškania skôr ako súd rozhodne a to musí platiť aj v súvislosti s premlčaním. Zotrvala aj na svojom návrhu zvýšiť mimoriadne odškodnenie na 50-násobok s prihliadnutím na dĺžku súdneho konania a podstatné zmeny právnych predpisov v oblasti odškodňovania. Dovolateľka v závere namietala aj nesprávne rozhodnutie súdu vo výroku o trovách konania, nakoľko aj keď mala v konaní len čiastočný úspech, rozhodnutie záviselo od úvahy súdu a od znaleckého dokazovania.

Žalovaná sa k dovolaniu žalobkyne písomne vyjadrila (č.l. 641) a vyslovila názor, že dovolacie konanie by malo byť zastavené v súlade s § 240 ods. 2 v spojení s § 104 ods. 1 O.s.p., nakoľko dovolanie bolo podané dovolateľkou predčasne (16. júla 2013), t.j. predtým, než napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť, prípadne navrhla, aby dovolací súd dovolanie ako nedôvodné zamietol. Mala za to, že dovolanie je neprípustné z dôvodu, že rozsudok súdu prvého stupňa bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo 7. marca 2013, sp.zn. 9 Co 35/2013, pričom z výroku tohto rozsudku nie je zrejmé, že by súd pripustil dovolanie. Uviedla, že závery posudkových lekárov Sociálnej poisťovne, nemôžu zvrátiť závery vyplývajúce zo znaleckého dokazovania; súdy oboch stupňov vyhodnotili dôkazy, pokiaľ ide o zdravotný stav žalobkyne v súlade s preukázanými skutočnosťami, preto tvrdenia žalobkyne považovala za účelové a v rozpore so skutočným stavom veci. Tvrdila tiež, že v súlade s ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p. mali súdy prvého a druhého stupňa zaviazať žalobkyňu na úhradu trov celého konania, ktoré im vznikli. Uplatnila si náhradu trov dovolacieho konania v celkovej sume 608,86 € za jeden úkon právnej služby (písomné podanie, vyjadrenie k dovolaniu - 1 úkon v sume 499,57 € + 7,81 € režijný paušál + 20% DPH v sume 101,48 €).

Vedľajší účastník na strane žalovanej reagoval na dovolanie žalobkyne písomným vyjadrením (č.l. 635), v ktorom sa stotožnil s rozhodnutiami prvostupňového a odvolacieho súdu a v nich vyslovené skutkové a právne názory považoval za správne. Namietal, že dovolanie je nedôvodné a neprípustné v zmysle § 238 ods. 1 O.s.p., preto navrhol dovolanie zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 veta druhá O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.)

skúmal najskôr to, či dovolanie žalobkyne smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

V danom prípade dovolaním žalobkyne nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Uznesením z 21. marca 2012 sp.zn. 5 Cdo 214/2011 Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil uznesenie Krajského súdu v Žiline z 30. júna 2010 sp.zn. 9 Co 201/2010, ktorým odmietol dovolanie žalobkyne ako oneskorene podané podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p. Dovolací súd však v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval vo vzťahu k predmetu sporu, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalobkyne nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1, veta druhá O.s.p, ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú

spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. ale nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je, že k tejto procesnej vade skutočne došlo

Dovolateľka existenciu procesných vád konania podľa § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Dovolateľka v dovolaní výslovne uviedla, že dovolanie je procesne prípustné v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. (účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom)

Pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov. Ide najmä o právo predniesť (doplniť, či doplňovať) návrhy, vyjadriť sa k rozhodným skutočnostiam, k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo so súhlasom predsedu senátu dávať v rámci výsluchu otázky účastníkom (svedkom) a právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy, vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci (čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj § 101 ods. 1, § 117 ods. 1, § 123, § 118 ods.1, § 126 ods. 3, § 131, § 211, § 215 O. s. p.).

Žalobkyňa svoje tvrdenie o existencii vady v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. nezaložila na konkrétnom tvrdení, že jej procesné práva boli postupom súdov odňaté či upreté, pričom dovolací súd žiadne porušenie procesných predpisov súdmi nižších stupňov nezistil.

Skutočnosť, že rozsudok okresného súdu bol odvolacím súdom už raz zrušený, nezakladá vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. a nie je ustanovením § 238 O.s.p. považovaný za dôvod zakladajúci prípustnosť podaného dovolania. Po zrušení rozhodnutia okresného súdu bola vec vrátená súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, v ktorom ostali žalobkyni zachované všetky procesné oprávnenia účastníka konania. V plnom rozsahu jej bola ponechaná nielen možnosť predkladať návrhy, navrhovať dôkazy, argumentovať a namietat' správnosť postupu súdu a všetkých jeho skutkových a právnych záverov, ale tiež možnosť podať opravný prostriedok proti (v poradí druhému) rozsudku súdu prvého stupňa, čo žalobkyňa aj urobila.

Vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. nezakladá ani neodôvodnené tvrdenie žalobkyne, že prvostupňový súd pochybil, keď nerozhodoval v zmysle rozšírenej žaloby (o sume 237 751 Sk), ktorú uplatnila v rámci súdom počítanej premlčacej doby dňa 16. novembra 2005. Podaním doručeným súdu dňa 16. novembra 2005 (čl. 49) žalobkyňa totiž nerozšírila svoju žalobu vo vzťahu k nároku na mimoriadne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia, ktoré ponechala bez zmeny teda v rozsahu 5-násobku základného bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia t.j. v sume 180 000 Sk. Rozšírenie žalobného návrhu sa dotýkalo len nároku na stratu na zárobku z titulu pracovnej neschopnosti, výdavkov za lieky a návštevu lekára, ktoré nároky súd vylúčil na samostatné konanie uznesením zo 4. júna 2009 č.k. 16 C 127/2004-319 právoplatným dňa 16. júna 2009.

Z týchto dôvodov je zrejmé, že dovolanie žalobkyne nie je procesne prípustné v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Žalobkyňa svoje dovolanie odôvodnila aj tým, že v konaní súdov došlo k inej vade konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.

Iná vada konania je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Je právne relevantná, ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Z hľadiska dovolateľkou tvrdenej existencie tzv. inej vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. treba uviesť, že dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia o tomto dovolacom dôvode až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné (o tento prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Pokiaľ žalobkyňa za inú vadu konania považuje neúplnosť zistenia skutkového stavu veci, či nesprávnosť zistení skutkového stavu súdmi nižšieho stupňa na základe vykonaných dôkazov, treba uviesť, že v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. dôvodom dovolania nemôže byť samo osebe nesprávne skutkové zistenie. Dovolanie totiž nie je „ďalším“ odvolaním, ale je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 241 ods. 2 písm. a/ a b/ O.s.p.) a hmotnoprávných (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) väd. Preto sa dovolaním nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

K doplneniu dokazovania listinnými dôkazmi až v dovolacom konaní (rozhodnutie Sociálnej poisťovne z 12. septembra 2013), dovolací súd poznamenáva, že v zmysle ustanovenia § 243a ods. 2 veta druhá O.s.p. nevykonáva dokazovanie. Dokazovanie je časťou občianskeho súdneho konania, v ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Z § 132 O.s.p. vyplýva, že dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Pri uplatnení zásady voľného hodnotenia dôkazov súd v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Iba výnimočne zákon súdu ukladá určité obmedzenie pri hodnotení dôkazov (napr. § 133, § 134, § 135 O.s.p.). Ťažisko dokazovania je v konaní na súde prvého stupňa; skutkové závery tohto súdu je oprávnený dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd, ktorý za tým účelom môže vykonávať dokazovanie (§ 213 ods. 3 až 5 O.s.p.). Súd rozhodujúci o dovolaní nepreskúmava správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to už len z toho dôvodu, že v konaní o tomto opravnom prostriedku nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy; na rozdiel od súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu totiž nemá možnosť dôkazy sám vykonávať (§ 243a ods. 2 veta druhá O.s.p.). Z uvedeného vyplýva, že ak dovolací súd nemôže vykonávať dokazovanie, tak nemôže iba na základe súdnych spisov preskúmať správnosť hodnotenia dôkazov súdmi nižšieho stupňa, lebo si nemôže pre svoje rozhodnutie zabezpečiť rovnaké podklady a predpoklady doplnením alebo zopakovaním dokazovania, aké mal súd, ktorý dôkazy hodnotil.

Žalobkyňa v dovolaní ďalej namieta, že napadnuté rozhodnutia súdov prvého a druhého stupňa spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia žalobkyne boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), žalobkyňou vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Žalobkyňa dovolaním napadla aj výrok rozsudku odvolacieho súdu o trovách konania.

Predmetný výrok, i keď je obsiahnutý vo výrokovej časti rozsudku, má povahu uznesenia (vid' § 167 O.s.p.). Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Dovolanie žalobkyne smeruje proti výroku rozsudku majúceho povahu takého uznesenia odvolacieho súdu, ktoré nie je uvedené v týchto ustanoveniach; prípustnosť jej dovolania v časti smerujúcej proti tomuto výroku preto z § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. nevyplýva. Navyše, v zmysle § 239 ods. 3 O.s.p. je dovolanie proti výroku o trovách procesne neprípustné aj vtedy, ak by inak smerovalo proti uzneseniu uvedenému v ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O.s.p.

Prípustnosť tejto časti dovolania žalobkyne by zakladalo iba to, ak v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 O.s.p. Vyššie už ale bolo uvedené, že k týmto vadám konania nedošlo.

Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania žalobkyne nemožno vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce

proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní procesne úspešnej žalovanej vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalobkyni, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalovaná podala návrh na rozhodnutie o priznaní náhrady trov dovolacieho konania a tieto aj vyčíslila. Dovolací súd jej priznal náhradu spočívajúcu v odmene advokátky (ktorá ju zastupovala aj pred súdmi nižších stupňov) za 1 úkon právnej služby poskytnutej vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu z 20. augusta 2013 [§ 13a ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“) v znení od 1. júla 2013]. Základnú sadbu tarifnej odmeny za tento úkon právnej služby určil podľa § 10 ods. 1 vyhlášky vo výške 492,73 €, čo s náhradou výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu (§ 16 ods. 3 vyhlášky, t.j. 7,81 €) a s daňou z pridanej hodnoty (§ 18 ods. 3 vyhlášky, t.j. 100,10 €) predstavuje spolu 600,64 €. Súd nepriznal vedľajšiemu účastníkovi právo na náhradu trov dovolacieho konania z dôvodu, že nepodal návrh na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 23. novembra 2015

JUDr. Helena Haukvitzová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová